

11. STUDIJA

PASHA NOVOG STVORENJA

Jaram Egipta i Izbavljenje Iz Istoga, u Tipu i Antitipu—„Crkva Prvorođenih”—„Jer Mi Mnogi Jedan Smo Kruh”—Obilježavanje Kristove Smrti Još Uvijek Prikladno—Tko Može Slaviti—Tko Može Služiti—Red Tijekom Obilježavanja—Uskrs-Pasha—Izvadci iz McClintockove i Strongove Enciklopedije.

„Krist naša Pasha žrtvovana je za nas. Stoga svetkujmo ne sa starim kvascem, ni s kvascem zlobe i opakosti, nego s beskvasnim kruhom iskrenosti i istine!” 1. Kor. 5:7,8

ISTAKNUTO među iskustvima Izraela u tipu bila je Pasha. Blagdan Pashe, slavio se svake godine u trajanju od sedam dana, započeo je petnaestim danom prvog mjeseca. Obilježavala je na općenit način izbavljenje Izraelskog naroda iz Egipatskog ropstva—ali posebno prelazak ili poštedu života prvorođene djece tog naroda za vrijeme pošasti smrti, koja je, kao posljednja od pošasti došla na Egipćane, i konačno ih prisilila da oslobode Izraelce njihovog prisilnog ropstva. Prelazak preko prvorođenaca Izraela postalo je pretečom oslobođenja cijele Izraelske nacije i njihov siguran prelazak preko Crvenog mora u slobodu od ropstva Egipta. Možemo lako vidjeti da se tako znakoviti događaj pravilno obilježava od strane Izraelaca kao blisko poistovjećen s rođenjem njihove nacije; i tako ga slave Židovi sve do danas. Članovi Novog Stvorenja su zainteresirani za te događaje, jer ih zanimaju sva djela i pripreme njihova Nebeskog Oca, kako u pogledu njegovog tipskog naroda, Izraela po tijelu, tako i s obzirom na cijeli svijet čovječanstva. Međutim Novo Stvorenje ima još dublje zanimanje za one stvari koje su se dogodile u Egiptu, s obzirom na činjenicu da im je Gospodin objavio „tajnu” da su one stvari koje su se dogodile prirodnom

Izraelu bile namijenjene tipizirati i nagovijestiti još veličanstvenije stvari u božanskom planu što se tiče Duhovnog Izraela u antitipu—Novo Stvorenje.

Pozivajući se na te duhovne stvari, apostol izjavljuje da „naravni čovjek ne prima ono što je od Duha Božjega i ne može to upoznati, jer se to duhovno prosuđuje. A nama [Novom Stvorenju] je to Bog otkrio po svome Duhu.” (1. Kor. 2:14,10) Bog je koristio apostole kao svoje glasnogovornike da nam daju određene tragove pri čemu, pod vodstvom njegova Duha, mi možemo razumjeti duboke stvari od Boga. Jedan od ovih tragova nalazi se u tekstu naslova ovog poglavlja. Slijedom apostolove naznake, jasno vidimo da je Izrael po tijelu predočavao čitav narod Božji—sve koji će na kraju postati njegov narod, sve do kraja Milenijskog doba; da su Egipćani predstavljali protivnike Božjeg naroda, Faraon, njihov vladar, predstavlja Sotonu, kneza zla i tame; i Faraonove slugе i konjanici koji predstavljaju pale anđele i ljude koji su se udružili ili koji će se udružiti sa Sotonom kao protivnicima Gospodina i njegovog naroda—Novog Stvorenja i općenito kućanstva vjere. Kao što je narod Izraela žudio za izbavljenjem, i stenjali su pod svojim nadzornicima, a bili su slabi i nesposobni da se izbave i nikada se nisu mogli osloboditi iz Egipatskog jarma da nije bilo Gospodinove intervencije u njihovu korist, te njegovog imenovanja i slanja Mojsija da im bude izbavitelj, tako vidimo svijet čovječanstva u sadašnje vrijeme i kroz prošlost kako uzdiše i muči se u bolovima zajedno pod tlačenjem „kneza ovoga svijeta” i njegovih poslušnika, Grijeha i Smrti. Ove stotine milijuna čovječanstva žude za slobodom od ropstva od vlastitih grijeha i slabosti, kao i za oslobođenjem od kazne od tih—bola i smrti. Ali bez božanske pomoći, čovječanstvo jest bespomoćno. Nekolicina se energično bori i postiže nešto; ali nijedan se ne oslobodi. Cijela Adamova rasa je u ropstvu grijehu i smrti, i

jedina nada im je u Bogu i u većem Mojsiju, za koga je on obećao da će izbaviti njegov narod u određeno vrijeme—dovodeći ih preko Crvenog mora—predstavljajući Drugu smrt, u kojoj će Sotona i svi koji se povezuju ili su u suglasju s njim i njegovim zlim putem biti zauvijek uništeni, kao što je i bilo predočeno u pobjeđivanju Faraona i njegovih vojski u doslovnom Crvenom moru. Ali Gospodinovom narodu „neće nauditi druga smrt.”

Prethodno je općenita slika; ali unutar nje i ipak dio iste, bila je druga, određenija slika, koja se odnosila, ne na čovječanstvo općenito i njihovo izbavljenje od ropstva grijehu i smrti, nego samo na posebnu klasu među njima—prvorođene. Shodno tome na ove kao njihov antitip, skrenuta nam je pozornost u nadahnutoj riječi kao na „Crkvu prvorođenih koji su zapisani na nebu”—Novo Stvorenje. U tipu, prvorođeni su zauzimali posebno mjesto—bili su nasljednici; posebno mjesto i u tome što su bili podvrgnuti posebnom ispitivanju ili kušnji prije svoje braće. Postali su izloženi smrti prije općeg egzodusa i kada se je egzodus dogodio ti su prvorođenci imali posebno mjesto u njemu—posebni posao koji su trebali obaviti u vezi s općim oslobađanjem, jer su postali odvojena klasa, zastupljena u plemenu Levija.

Ovo Levijevo pleme ili kuća jasno predstavljaju domaćinstvo vjere, koje je pak predstavljeno pripremnim Kraljevskim Svećenstvom, koje se odriče nasljedstva zemaljskih stvari u korist braće i koje će uskoro sačinjavati stvarno Kraljevsko Svećenstvo, čiji je Glavni Svećenik Gospodin i koje će blagoslivljati, vladati i poučavati svijet tijekom Milenijskog doba. Kao što su prvorođeni Izraela u Egiptu bili podvrgnuti smrti, ali su bili mimođeni, umaknuli i izgubivši zemaljsko nasljedstvo postali svećenstvom, tako je crkva prvorođenih u antitipu u sadašnje vrijeme podložna Drugoj smrti, imajući svoje testiranje ili suđenje za vječni život

ili vječnu smrt prije ostatka čovječanstva i prelazi iz smrti u život, zaslugom Otkupiteljeve krvi—smrti.

Postajući sudionici milosti njihova Gospodina, oni se odriču ili žrtvuju s njim, zemaljskog nasljeđa, zemaljskog dijela, zemaljskog života, kako bi mogli postići nebo i njegov „život u izobilju.” Stoga, dok Crkva prvorodenaca, Novo Stvorenje, „svi umiru poput ljudi,” a u pogledu zemaljskih stvari izgleda da gube i odriču se više od drugih, unatoč tome, iako tjelesni čovjek to ne razumije, oni prelaze ili spašavaju se od smrti i, kao Kraljevsko Svećenstvo, zajedno sa svojim Glavnim Svećenikom, Isusom, postaju dionicima slave, časti i besmrtnosti. Oni, čiji se prelazak događa tijekom noći ovog Evanđeoskog doba—prije svanuća Milenijskog jutra i izlaska njegovog Sunca pravednosti—biti će vođe Gospodinovih vojski, da ih izvedu iz ropstva Grijeha i Sotone. Zapazite kako se ovo slaže s jezikom Apostola (Rim 8:22,19), „cjelokupno Stvorenje uzdiše i muči se u porođajnim bolima”—„željno iščekuje to očitovanje sinova Božjih”—čeka se potpuni *prelazak* Crkve prvorodenih u Prvom Uskrsnuću, u slavu, čast i besmrtnost.

No, sada je važna još jedna značajka ovog tipa. Da bi se izvršio prelazak preko prvorodenih i posljedično izbavljenje sveg Gospodinovog naroda u tipu, bilo je potrebno da se ubije Pashalno janje, da se njegovom krvlju poškropi dovratnike i nadvratnike kuće, da se te noći jede njegovo meso s gorkim biljem, i s beskvasnim kruhom. Tako je svaka kuća Izraela predstavljala kućanstvo vjere i svako janje predstavljalo je Jaganjca Božjeg koji odnosi grijeh svijeta, a prvorodeni u svakoj obitelji predstavljali su Krista, Glavu i Tijelo, Novo Stvorenje. Gorko bilje predstavljalo je kušnje i nevolje ovog sadašnjeg vremena, koji tim više služe za buđenje apetita ukućana vjere za Jaganjca i beskvasni kruh. Štoviše, kao što je

svako kućanstvo trebalo jesti sa štapom u ruci i opasani za putovanje, to je predstavljalo da će prvorođeni i ukućani vjere u antitipu koji bi tako jeli Jaganjca tijekom noći ovog Evanđeoskog doba biti putnici i stranci u svijetu, koji bi uvidjeli ropstvo grijeha i smrti i bili željni biti vođeni od strane Gospodina u slobodu od grijeha i pokvarenosti—u slobodu sinova Božjih.

Obilježavanje Smrti Našeg Gospodina

U skladu s ovim tipom ubijanja Pashalnog janjeta 14. dana prvog mjeseca—dana koji je prethodio sedmodnevnom blagdanu Pashe, kojeg slave Židovi—naš je Gospodin umro, kao Pashalno Janje u antitipu, „Božje janje, koje oduzima grijeh svijeta.” Ni u jednom drugom trenutku naš Gospodin nije mogao u smrti završiti žrtvu koju je bio započeo kad je imao trideset godina, u svom krštenju u smrt. Stoga je bilo, iako su ga Židovi puno puta pokušavali uzeti, nijedan čovjek na njega nije položio ruke, jer „njegov čas još nije bio u potpunosti došao.” (Ivan 7: 8,30)

Kao što je Židovima bilo naređeno da odaberu janje za žrtvu desetog dana prvog mjeseca i uzmu ga u njihove kuće tog datuma, Gospodin im se je prikladno ponudio toga dana, kada je, pet dana prije Pashe, ujahao u grad na magaretu, dok je mnoštvo klicalo: „Hosana sinu Davidovu! Blagoslovljen onaj koji dolazi u ime Gospodnje!” „K svojim je došao, i njegovi [kao nacija] ga nisu prihvatili. A svima koji su ga prihvatili, njima je dao *moć da postanu* sinovi Božji.” Nacija, preko svojih predstavnika, vladara, umjesto da ga prime, odbili su ga, i tako se poistovjetili na neko vrijeme s Protivnikom. Štoviše, po Božjoj milosti krv Novoga Saveza je djelotvorna i za kuću Jakovljevu, i za sve koji žele sklad s Bogom, i koji su uzimali zasluge Jaganjca—ali odbili su jesti antitipsko Janje—izgubili

su priliku da postanu nacijom prvorodenaca, Kraljevsko Svećenstvo, Sveta Nacija, osobiti Mesijin narod—izgubili su priliku *prelaska* i postajanja članovima Novoga Stvorenja, sa životom u izobilju u slavi, časti i besmrtnosti; ali drago nam je što smo obaviješteni na drugim mjestima u Svetom Pismu da će oni ipak imati slavnu priliku za prihvaćanje Jaganjca Božjeg, jedenje, prisvajanje, njegovog tijela, njegove žrtve i tako izbjeći ropstvo grijeha i smrti, pod vodstvom Gospodina i njegove vjerne braće, duhovnog Izraela, Crkve Prvorodenaca u antitipu. (Rim. 11:11-26)

Bilo je to na kraju službe našega Gospodina, 14. dana prvog mjeseca, „*iste noći* u kojoj je bio izdan,” i *istog dana*, dakle, u kojem je umro, kao antitipsko Janje, da je slavio sa svojim učenicima tipsku Pashu Židova—jeo sa svojih dvanaest apostola, tipsko janje koje je predstavljalo njega, njegovu vlastitu žrtvu za grijeha svijeta i „pravu hranu” u snazi koje život, slobode i blagoslovi sinova Božjih se jedino mogu dobiti. Jedenje ove večere u noći koja je prethodila Gospodinovoj smrti, i ipak istog dana omogućeno je Židovskim običajem, s kojim je svaki dan započinjao, ne u ponoć, već navečer. Gospodin je očito uredio sva Izraelska zbivanja u skladu sa tipovima koje su trebali izraziti.

Kao Židovi „rođeni pod Zakonom,” bilo je obavezno da naš Gospodin i njegovi apostoli slave ovaj tip, i to u njegovo pravo vrijeme; i dogodilo se je nakon što su tako održali Židovsku Večeru, jedući janje s beskvasnim kruhom i gorkim biljem, a vjerojatno i, kao što je to bio običaj, s „trsovim rodnom,” da je Gospodin—uzimajući dio beskvasnog kruha i plodova vinove loze koji su ostali od Židovske Večere, tipa—ustanovio među njegovim učenicima i za cijelu njegovu Crkvu, koju su oni predstavljali (Ivan 17:20), novu stvar, koja je njima, kao duhovnom Izraelu, Crkvi Prvorodenih, Novom Stvorenju,

trebala zauzeti mjesto i *zamijeniti* Židovsku Pashalnu Večeru. Naš Gospodin nije ustanovio drugi i uzvišeniji *tip* Pashe. Naprotiv, tip je trebao početi svoje ispunjenje i, prema tome, više ne bi bio primjeren onima koji su prihvatili ispunjenje. Naš Gospodin, kao Jaganjac u antitipu je trebao biti ubijen, kako Apostol to izražava u tekstu na čelu ovog poglavlja: „Krist naša Pasha [Jagnje] je žrtvovan.”

Nitko tko prihvaća Krista kao Pashalno Janje, i time prihvaćajući antitip koji zauzima mjesto tipa, ne bi mogao više s primjerenošću pripremati janje u tipu i jesti ga u spomen na tipsko izbavljenje. Prikladna stvar od sada za sve koji vjeruju u Isusa kao pravo Pashalno Janje bilo bi poškopiti dovratnike srca s njegovom krvlju: „srdaca škropljenjem očišćenih od zle savjesti [od sadašnje osude—shvativši da su njihovi grijesi pomireni njegovom krvlju, i da njegovom krvlju sada imaju oproštenje grijeha]. Ovi od sada moraju jesti, ili prisvojiti si, zasluge njihovog Otkupitelja—zasluge čovjeka Krista Isusa, koji je sebe dao kao otkupninu za sve. Vjerom moraju uzimati od tih zasluga i shvatiti da su njihovi grijesi položeni na Gospodina, i da je on umro za njih, pa su njegove zasluge i pravednost sada pripisani njima. Te stvari oni jedu, ili prisvajaju ih vjerom.

Ako je, onda, Gospodinova Večera zauzela mjesto Pashalne Večere, ali ne kao uzvišeniji tip—antitip je započeo—što je to bilo? Odgovoramo da je to bio *Spomen* na antitip—podsjetnik njegovim sljedbenicima početka ispunjenja Pashe u antitipu.

Stoga prihvatiti našeg Jaganjca, i tako obilježiti njegovu smrt za nas, znači očekivanje u vezi s obećanim izbavljenjem Božjeg naroda, i stoga to znači da oni koji svjesno cijene i pamte dok su u svijetu neće biti od svijeta; nego će biti poput putnika i kao stranci, koji traže poželjnije uvjete, oslobođeni od nedaća i tuge i ropstva sadašnjeg vremena vladavine grijeha i smrti. Oni

uzimaju pravi, beskvasni kruh u antitipu: oni ga žele imati u njegovoj čistoći, bez iskvarenosti (kvasca) ljudske teorije, zloknobnog utjecaja, ambicije, sebičnosti, itd., da bi mogli biti snažni u Gospodinu i u snazi njegove moći. Oni uzimaju također i od gorkog bilja progona, u skladu s Gospodarevom riječju, da sluga nije iznad svoga Gospodara, i da ako su samog Gospodina vrijeđali i progonili i odbili, i oni moraju očekivati sličan tretman, jer svijet ih ne poznaje, kao što ni njega nije poznavao. Da, njegovo svjedočanstvo je da mu nitko neće biti prihvatljiv čija vjernost na njih neće privući nemilost svijeta. Njegove su riječi, „svi koji hoće živjeti pobožno, bit će progonjeni.” „Radi mene, protiv vas će lažno govoriti svakojako zlo! Radujte se i veselite, jer je velika vaša nagrada u nebu!” (Mat. 5:11,12; 2. Tim. 3:12)

Kad je naš Gospodin ustanovio svoju Spomen—Večeru, tzv. Posljednju Večeru, bio je to, kao što je gore rečeno, novi simbol izgrađen na i povezan sa starim tipom Pashe, iako nije njegov dio, koja predstavlja komemoraciju ili spomen na antitip. Kao što čitamo, „uzeo je kruha i kad je dao hvalu, razlomio ga je i rekao: „Uzmite, jedite; ovo je moje tijelo, koje je za vas slomljeno [ovo predstavlja mene, Janje u antitipu; predstavlja moje tijelo]. To činite u spomen na mene.” Očito je namjera našeg Gospodina bila učvrstiti u mislima svojih sljedbenika činjenicu da je on Jagnje u antitipu za prvorodence u antitipu i ukućane vjere. Izraz, „*To činite* u spomen na mene,” podrazumijeva da je ova nova institucija njegovim sljedbenicima trebala zauzeti mjesto bivše, koja sada mora zastarjeti zbog ispunjenja. „Na isti način uzeo je i čašu, kad je večerao govoreći, ova je čaša novi zavjet [savez] u mojoj krvi”—krv saveza—krv koja pečati Novi Savez. „Ovo radite, kad god je pijete, u znak sjećanja na mene.” Ne bismo trebali razumjeti da to podrazumijeva činjenje toga bez obzira na vrijeme i mjesto, itd., nego kao znak da kad se ova čaša i beskvasni kruh od tada koriste kao proslava Pashe, trebalo je to

u svakoj prilici smatrati proslavom, ne tipa, već antitipa. Kao što ne bi bilo zakonito, prikladno ili tipski slaviti Pashu u bilo koje drugo vrijeme od Gospodinova, isto tako još više nije prikladno slaviti antitip u bilo koje drugo vrijeme osim njegove obljetnice. (1 Kor. 11: 23-25)

Apostol dodaje: „Jer svaki put kad jedete *ovaj* kruh i pijete *ovu* čašu, smrt Gospodinovu objavljujete dok on ne dođe.” (1. Kor. 11:26) To nam pokazuje da su učenici jasno razumjeli da će odsada svim Gospodinovim sljedbenicima godišnja proslava Pashe mora imati novo značenje: slomljeni kruh koji predstavlja Gospodinovo tijelo, čaša koja predstavlja njegovu krv. I premda ova nova institucija nije bila stavljena na njegove sljedbenike kao zakon, i premda nisu bile izrečene kazne za neispunjavanje pravilne proslave, unatoč tome Gospodin je dobro znao da će svima koji vjeruju u njega i cijene ga Pashalno Janje u antitipu biti drago uzeti Spomen— obilježavanje koje im je on tako predložio. I tako je i dalje. Vjera u otkupninu i dalje nalazi svoju ilustraciju u ovom jednostavnom spomen—obilježavanju, „dok on ne dođe”—ne samo do *parousije* ili prisutnosti našega Gospodina u žetvi ili kraju ovog doba, nego sve dok se za vrijeme njegove *parousije* jedan po jedan njegovi vjerni ne budu okupili, s onu stranu „Zavjese”, da tamo sudjelujemo u još potpunijoj mjeri kao što je naš Gospodin proglasio, da ga uzimamo „novoga u Kraljevstvu.”

„Jer Mi Mnogi Jedan Smo Kruh”

„Čaša blagoslova, kojom blagoslivljamo, nije li zajedništvo krvi Kristove? Kruh koji lomimo, nije li zajedništvo tijela Kristova? Jer mi mnogi, jedan smo kruh, i jedno tijelo, jer smo svi dionici toga jednoga kruha.” 1. Kor. 10:16,17

Apostol, pod vodstvom Duha svetoga, ovdje postavlja pred nas dodatnu misao što se tiče ovog Obilježavanja njegove smrti kojeg je ustanovio naš Gospodin. On ne poriče, već potvrđuje, da kruh prvenstveno predstavlja slomljeno tijelo našeg Gospodina, žrtvovano u našu korist; i da čaša predstavlja

njegovu krv koja zapečaćuje naše pomilovanje. Ali sada, uz to, on pokazuje da mi, kao članovi *Ekklesije*, udovi Kristovog tijela, budući Prvorodenci, Novo Stvorenje, postajemo sudionicima s našim Gospodinom u njegovoj smrti, sudionici u njegovoj žrtvi; i, kao što je on to drugdje rekao, dio je našeg saveza da „dopunimo ono što preostaje Kristovim mukama.” (Kol. 1:24) Ovdje je misao ista kao ona izraženo riječima: „Mi smo kršteni u *njegovu smrt*.” Stoga, dok je tijelo našega Gospodina bilo kruh slomljen za svijet, vjernici ovog Evanđeoskog doba, vjerni, izabrani, Novo Stvorenje, se računaju kao dijelovi tog jednog kruha, „udovi Kristovog tijela”; i stoga, u lomljenju kruha, nakon što ga prepoznajemo kao žrtvu našega Gospodina u našu korist, mi ćemo to dalje prepoznati kao lomljenje ili žrtvovanje cijele Crkve, svih onih posvećenih da budu mrtvi s njim, da budu s njim slomljeni, da podijele njegove patnje.

To je točno misao sadržana u riječi „zajedništvo”—zajedničko—jedinstvo, zajedničko—sudjelovanje. Stoga, sa svakom godišnjom proslavom ovog Spomen obilježavanja mi ne samo da prepoznajemo temelj svih naših nada koji počiva na žrtvi našeg dragog Otkupitelja za naše grijehe, nego mi oživljavamo i obnavljamo naše vlastito posvećenje da „budemo mrtvi s njim, da također možemo živjeti s njim”—da bismo „trpjeli s njim, da bismo mogli također kraljevati s njim.” Kako je izuzetno sveobuhvatno značenje ove božanski ustanovljene proslave! Ne stavljamo simbole umjesto stvarnosti; ništa sigurno ne može biti dalje od namjere našega Gospodina, niti dalje s naše strane. Srdačno—zajedništvo sa njim, srdačno hranjenje s njim, zajedništvo srca sa su—članovima tijela i srdačna spoznaja značenja našeg saveza žrtve, stvarno je zajedništvo, koje ćemo, ako budemo vjerni, izvršavati dan za danom tijekom godine—svakodnevno se lomeći s našim Gospodinom, i neprestano se hraneći sa

njegovim zaslugama, rastući snažnima u Gospodinu i u sili njegove snage. Koji blagoslov nam dolazi proslavom ovog Spomen—obilježavanja! Kako srce gori za daljnjim cijenjenjem i rastom u milosti i znanju te za daljnjim sudjelovanjem u prednostima službe na koju smo pozvani, ne samo što se tiče sadašnjosti već i što se tiče budućnosti!

Primijetit će se da Apostol uključuje čašu za koju slavimo Boga. „Nije li zajedništvo [zajedničko—jedinstvo, zajedničko— sudjelovanje] krvi Kristove?” Oh, kakva misao—da je uistinu posvećeno, vjerno „malo stado „ Novoga Stvorenja kroz ovo Evanđeosko doba, bilo Krist u tijelu; i da patnja i iskušenja i sramota i smrt onih koje je Gospodin prihvatio i priznao kao „članove njegova tijela” u tijelu, se računaju kao dio njegove žrtve, jer smo povezani sa, i pod njim koji je naša glava, naš Prvosvećenik! Tko razumije situaciju, tko cijeni Božji poziv za članstvo u ovoj *Ekklesiji*, i posljedično sudjelovanje u žrtvi u smrt sada, i u slavnom djelu budućnosti, zar se neće radovati što je dostojan trpjeti prijekore zbog Kristovog imena i da položi svoj život u službi Istine, kao pripadnici njegova tijela i njegovih kostiju? Koje veze tima što ih svijet ne poznaje, kao što nije poznao ni njega? (1. Ivanova 3:1) Koje veze njima, premda trebaju pretrpjeti gubitak najodabranijih od zemaljskih blagoslova i prednosti, ako oni kao tijelo Kristovo mogu biti računati dostojnima udjela sa Otkupiteljem u njegovim budućim slavama?

Kako ovi rastu u milosti, znanju i revnosti svakom je omogućeno vaganje i prosuđivanje stvari sa stajališta Apostola, kada je rekao, glede zemaljskih povlastica i prednosti, „sve smatram gubitkom i izmetom.” „Jer smatram da patnje sadašnjega vremena nisu vrijedne usporedbe sa slavom koja će se otkriti u nama.” (Filip. 3:8; Rim. 8:18)

Druga misao odnosi se na uzajamnu ljubav, suosjećanje i interes koji bi trebali prevladati među svim članovima ovog

„jednog tijela” Gospodinova. Kako Gospodinov Duh dolazi sve više i više vladati u našim srcima to će uzrokovati da se radujemo u svakoj prilici činiti dobro svim ljudima dok za to imamo priliku, ali posebno ukućanima vjere. Kako naše simpatije rastu i odlaze prema cijelom svijetu čovječanstva, one moraju posebno rasti prema Gospodinu, i, posljedično, posebno prema onima koje on prepoznaje, koji imaju njegov Duh i koji žele slijediti njegove korake. Apostol ukazuje da će se mjera naše ljubavi prema Gospodinu pokazati našom ljubavlju prema braći, su—članovima njegovog tijela. Ako će naša ljubav biti takva da će izdržati sve stvari i podnijeti sve što se tiče drugih, koliko će ovo više biti istina u odnosu na ove su—članove istog tijela, tako blisko s nama sjedinjene kroz našu Glavu! Nije ni čudo što Apostol Ivan izjavljuje da je jedan od istaknutih dokaza da smo prešli iz smrti u život taj da volimo braću. (1. Ivanova 3:14) Doista, imamo na umu da je govoreći o našem nadopunjenju Kristovih patnji, Apostol Pavao dodao, „za njegovo tijelo, a to je Crkva.” (Kol. 1:24)

Ista misao ponovno se izražava riječima: „I mi bismo morali položiti svoje živote za braću.” (1. Ivan. 3:16) Kakvo se bratstvo tako podrazumijeva! Gdje drugdje se možemo nadati da ćemo pronaći takvu ljubav prema braći kao što je položiti sam život u njihovu korist? Mi sada ne govorimo kako Gospodinu može biti drago primijeniti žrtvu Crkve, predstavljenu u „Gospodinovom jarcu” kao dio žrtava Dana Pomirenja. * Mi samo, s Apostolom, zapažamo činjenicu da, što se nas tiče, žrtva, polaganje života, treba biti učinjena uglavnom za braću—u njihovoj službi; služba za svijet spada uglavnom u doba koje dolazi, Milenij. Pod sadašnjim uvjetima, naše vrijeme i talenti i utjecaj i sredstva su, više ili manje, pod hipotekom drugih (supruga ili djeca ili ostarjeli roditelji ili drugi ovisni o nama), i mi smo također obvezni pružiti „ono

---

**Tabernakulske sjene boljih žrtava*, str. 59.

što je potrebno tijelu,” „pristojno” i „pošteno pred svim ljudima” prema sebi. Stoga nalazimo relativno malo toga što nam je ostalo na raspolaganju za žrtvu, relativno malo toga položiti za braću, i to malo svijet i tijelo i đavao neprestano pokušavaju tražiti od nas i odvrćati nas od žrtvovanja kojem smo to posvetili.

Gospodinov odabir Crkve, tijekom vremena kada zlo prevladava, ima za namjeru da okolne okolnosti mogu dokazati mjeru ljubavi i odanosti svakoga njemu i njegovima. Ako je naša ljubav hladna, zahtjevi svijeta, tijela i Protivnika biti će previše za nas, i privući će naše vrijeme, naš utjecaj, naš novac. S druge strane, proporcionalno tome koliko je naša ljubav prema Gospodinu jaka i topla, u tom istom omjeru radovat ćemo se žrtvovanju toga njemu—ne samo dati višak energije i utjecaja i sredstava, polažući ih dok nalazimo priliku u službi braće, nego osim toga taj duh predanosti Gospodinu potaknut će nas da smanjimo u razumnim, ekonomičnim granicama zahtjeve doma i obitelj, a posebno sebe, kako bismo mogli imati više za žrtvovati na Gospodinovu oltaru. Kao što je naš Gospodin tri i pol godine lomio njegovo tijelo, i tri pol godine davao svoju krv, svoj život i tek završio te žrtve na Kalvariji, tako je i sa nama: polaganje naših života za braću je u malim stvarima službe, bilo materijalno ili duhovno, budući je duhovno uzvišenije i stoga mnogo važnije, premda bi onaj tko bi zatvorio svoje suosjećanje prema bratu koji ima materijalne potrebe dao dokaz da on nema Duha Gospodinovog koji vlada u njegovom srcu u bilo kojem odgovarajućem stupnju.

Obilježavanje Kristove Smrti Još Uvijek Prikladno

Izvorna proslava Obilježavanja smrti našeg dragog Otkupitelja (s još većim značenjem dodanim mu Duhom svetim kroz Apostola, što uključuje i naše sudjelovanje ili zajedništvo s njim u njegovoj žrtvi) bilo je, kao što smo vidjeli,

određenog datuma—četnaestog dana prvog mjeseca, Židovsko računanje vremena.* I isti datum, postignut istom metodom računanja, još uvijek je prikladan, i svidjet će se svima koji se raspituju za „stare staze „i željni su hodati po njima. Ovo godišnje obilježavanje Gospodinove smrti itd., kako je ustanovio naš Gospodin i držano od strane rane Crkve, oživljeno je kasnije među onima koji dolaze u svjetlo Sadašnje Istine.

Nije iznenađujuće da što je sve više i više stvarno značenje Gospodinove simbolične večere bilo izgubljeno iz vida, svojstva koja su se pridodavala njenom godišnjem održavanju također su bila zanemarena. Ovo postaje jednostavnije za razumijevanje kako dolazimo do razumijevanja povijesti stvari, kako slijedi:

Nakon što su Apostoli i njihovi neposredni nasljednici zaspali smrtnim snom—negdje oko trećeg stoljeća—Rimsko Katoličanstvo je postajalo utjecajno u Crkvi. Jedno od njegovih lažnih doktrina u biti je bilo to da dok je Kristova smrt osigurala otkazivanje prošle krivnje, nije mogla poravnati osobne prijestupe nakon što je vjernik došao u vezu s Kristom—nakon krštenja; nego da je za takve grijeha bila potrebna svježa žrtva. Na temelju te pogreške izgrađen je nauk o misi, koji je, kao što smo to prethodno detaljno objasnili, smatrana svježom Kristovom žrtvom za određene grijeha pojedinca za koga se misa prinosi ili žrtvuje—svježa Kristova

---

*Hebrejska godina započinje u proljeće, prvom pojavom mladog mjeseca nakon Proljetne Ravnodnevnice. 14. dan se lako računa, ali ne treba ga miješati sa Blagdanskim Tjednom, koji je započeo 15. i nastavio se tjedan dana nakon toga—Židovska proslava. Taj tjedan beskvasnog kruha, kojeg su Židovi slavili s veseljem, odgovara cijeloj budućnosti Kršćanina—posebno predstavljajući cijelu godinu do njegove sljedeće proslave Spomen—Večere. Židovu je žrtva janjeta bilo sredstvo za postizanje cilja; početak blagdana u tjednu, koji je imao njegovu posebnu pažnju. Naše Spomen obilježavanje odnosi se na ubojstvo Jaganjca, i stoga pripada 14. Nisanu (prvi mjesec). Štoviše, moramo imati na umu da bi s promjenom brojanja sati dana, noć 14. Nisana odgovarala onome što bi smo sada nazvali večer 13.

žrtva učinjena je da se čini razumnom, tvrdnjom da je svećenik koji je vršio službu imao moć da pretvori kruh i vino u stvarno tijelo i stvarnu krv Krista, a zatim, lomljenjem hostije, da slomi ili žrtvuje Gospodina iznova za grijeha pojedinca za koga se vrši Misa. Mi smo već pokazali da je sa Božanskog stajališta ovo učenje i praksa bilo odvratno u Gospodinovim očima—„gadost koja pustoši.” (Dan. 11:31; 12:11)*

Ta je lažna doktrina doista opustošila i na tragu nje došle su višestruke pogreške Crkve, veliko otpadanje ili otpadništvo koje je sačinjavalo Rimski sustav—glavnog od svih antikrista. Prolaskom stoljeća za stoljećem, s tim gledištem koje prevladava, i koje je kontrolirajuće kroz svo Kršćanstvo, sve do, šesnaestog stoljeća kada je započeo Veliki Reformacijski pokret i potaknuo opoziciju i, proporcionalno tome, započeo pronalaženje istina koje su bile skrivene tijekom Mračnog vijeka pod lažnim doktrinama i lažnim praksama anti-Krista. Kako su Reformatori dobili dodatno svjetlo što se tiče cijelog svjedočanstva Božje Riječi, to svjetlo je uključivalo jasnije poglede na Kristovu žrtvu i počeli su uviđati da je papinska teorija i praksa Mise doista bila „gadost koja pustoši,” i oni su je se odrekli, s različitim stupnjevima jasnoće. Engleska Crkva revidirala je svoj Molitvenik 1552. godine i isključila je tu riječ Misa.

Običaj Mise praktički je zauzeo mjesto godišnje proslave Gospodnje Spomen—Večere; jer Mise su se održavale u čestim intervalima, s ciljem čišćenja naroda više puta od grijeha. Kada su Reformatori uvidjeli pogrešku ovoga pokušali su se vratiti na izvornu jednostavnost prve ustanove i odrekli su se Rimske Mise kao nepravilne proslave Gospodinove Spomen—Večere. Međutim, ne uvidjevši blisku vezu između tipa Pashe i antitipa smrti našeg Gospodina i Večere kao *spomena* na antitip, nisu

---

* Svez. 2, pogl. ix i svez. 3, pogl. iv.

shvatili misao o ispravnosti njenog održanja na njezinu *godišnjicu*. Stoga, nalazimo da među Protestantima neki slave mjesečno, drugi svaka tri mjeseca, a neki svaka četiri mjeseca—svaka denominacija koristeći vlastiti sud—„Učenici” slave tjedno, nerazumijevanjem Svetog Pisma donekle slično njihovom nerazumijevanju što se tiče krštenja. Oni temelje svoje tjedno slavlje večere na izjavama Djela apostolskih u tom smislu da se rana Crkva okupila prvog dana tjedna, i na takvim sastancima imala „lomljenje kruha.” (Djela apostolska 2:42,46; 20:7)

Već smo primijetili* da ove tjedne proslave nisu bile uspomene na Gospodinovu smrt; nego, naprotiv, bile su to gozbe ljubavi, uspomene na njegovo uskrsnuće, i na brojna lomljenja kruha koja su uživali s njim nekoliko prvih dana u tjednu tijekom četrdeset dana prije njegova uzašašća. Sjećanje na ova lomljenja kruha, u kojim prigodama su im se otvorile oči i oni bi ga prepoznali, vjerojatno ih je vodilo do toga da se sastaju svakog prvog dana sljedeći tjedan i, što nije bilo nepravilno, dovelo ih je do toga da zajedno imaju društveni obrok, lomljenje kruha. Kao što smo već i bili primijetili, čaša se nikad ne spominje u vezi s tim, dok pri svakom spominjanju Gospodinove Spomen Večere zauzima potpuno jednako važno mjesto kao i kruh.

Tko Može Slaviti?

Mi odgovaramo, prije svega, da nitko ne bi smio sudjelovati tko se ne uzda u dragocjenu krv Kristovu kao žrtvu za grijeh. Nitko se ne bi trebao pričesćivati osim ako nema vjerom na dovratnicima i nadvratniku njegova zemaljskog šatora krv škropljenja koja za nas govori mir, umjesto pozivanja na osvetu, kao Abelova krv. (Hebr. 12:24) Nitko ne bi trebao slaviti simboličku gozbu, osim ako u svom srcu on nema

---

* Vidi prethodno poglavlje.

istinsku gozbu i nije prihvatio Krista kao svog Davatelja života. Nadalje, nitko se ne bi trebao pričešćivati ako nije član jednog tijela, jednog kruha, i osim ako ne računa svoj život, svoju krv, žrtvovane s Gospodinom u istom kaležu, ili čaši. Ovdje je jasno povučena crta razlike, ne samo između vjernika i nevjernika, već i između posvećenog i neposvećenog. Međutim, crtu treba povući svaki pojedinac za sebe—dakle sve dok su njegove izjave dobre i razumno potvrđene njegovim vanjskim ponašanjem. Nije na jednom članu da sudi drugoga, niti čak ni na Crkvi da sudi, osim ako, kao što je već istaknuto, stvar nije došla pred nju u određenom obliku, prema određenim propisima. Inače starješine ili predstavnici Crkve, trebali bi postaviti pred one koji se okupljaju uvjete i odredbe—(1) vjera u krv; i (2) posvećenje Gospodinu i njegovoj službi, čak i do smrti. Oni bi onda trebali pozvati sve koji tako razmišljaju i tako su posvećeni da se pridruže proslavi Gospodnje i njihove vlastite smrti. Ovaj i svi pozivi povezani s ovom proslavom, trebaju biti tako sveobuhvatno navedeni da se ne ostavi nikakva pomisao na sektaštvo. Svi bi trebali biti dobrodošli da sudjeluju, bez obzira na njihovu vjeru i slaganje oko drugih predmeta, ako su u potpunosti u skladu s ovim temeljnim istinama—otkupljenje dragocjenom krvlju i potpuno posvećenje u smrt, dajući im opravdanje.

Ovdje je prikladno razmotriti riječi Apostola:

„Zato svaki koji jede ovaj kruh ili pije čašu Gospodinovu nedostojno, bit će kriv za tijelo i krv Gospodinovu. Ali neka čovjek sâm sebe ispita te onda od tog kruha jede i iz te čaše pije, jer tko jede i pije nedostojno, osudu svoju jede i pije, pošto ne raspoznaje tijelo Gospodinovo.” (1 Kor. 11:27-29)

Čini se da je ovdje Apostolovo upozorenje protiv nemarne proslave ovog Spomen obilježavanja, što bi od njega napravilo gozbu a i protiv pozivanja osoba na nju na skupni način. Nije to takva gozba. To je svečani spomen, namijenjen samo za članove Gospodinova „tijela”; i tko ovo ne razabire, tko ne

raspoznaje da pogača predstavlja Isusovo tijelo i da čaša predstavlja njegovu krv, uzimajući ih s pravom bi došao pod osudu—ne „prokletstvo” kao u uobičajenoj verziji, nego osudu u Gospodinovim očima, i osudu također vlastite savjesti. Stoga prije uzimanja ovih simbola, svaki bi pojedinac trebao sam odlučiti vjeruje li ili ne i pouzdaje li se u to slomljeno tijelo i prolivenu krv našega Gospodina kao njegovu cijenu otkupnine; i drugo, da li je ili ne napravio posvećenje svoga svega da se tako može računati članom tog „jednog tijela.”

Primijetivši tko su isključeni, a tko s pravom ima pristup Gospodnjem stolu, vidimo da svaki pravi član *Ekklesije* ima pravo sudjelovati, osim ako mu je to pravo zabranjeno javnim djelovanjem cijele Crkve, prema pravilu koje je Gospodin odredio. (Matej 18:15-17) Svi takvi mogu slaviti; svi takvi sigurno će poželjeti slaviti—zasigurno će se željeti prilagoditi Gospodarevoj pobudi pred smrt, „Jedite sve to, popijte sve to.” Oni će shvatiti da ako mi ne jedemo meso Sina Čovječjega, i ne pijemo njegovu krv, u sebi nemamo života; i to da ako oni su u srcu i umu stvarno uzeli zasluge Gospodinove žrtve, i njegovog života, da je to i prednost i užitak obilježiti i priznati to jedni pred drugima i pred Gospodinom.

Tko Može Voditi Službu

Lažni nauk o Misi i stvaranje klase u Crkvi nazvane svećenstvom, da upravlja ovim i sličnim službama, stvorilo je tako dubok dojam na javni um da Protestanti i do dan danas općenito drže da je prisutnost „zaređenog službenika,” da moli za blagoslov i služi u takvom parastosu, apsolutna nužnost i da bi bilo koji drugi postupak bio svetogrđe. Koliko je cijela ova teorija potpuno pogrešna vrlo će se lako priznati kad imamo na umu da su svi koji imaju prednost sudjelovanja u ovom Spomen obilježavanju članovi „Kraljevskog svećenstva”—svaki u

potpunosti opunomoćen od Gospodina da propovijeda njegovu Riječ prema svojim talentima i mogućnostima, i također su u potpunosti određeni za obavljati bilo koju uslugu ili službu za koju su sposobni njemu i članovima njegova tijela i, u njegovo ime, drugima. „Svi ste braća”, Gospodinov je standard, i ne smije ga se zaboraviti kad se pričešćujemo s njim, i proslavljamo njegovo otkupiteljsko djelo i naš zajednički savez s njim i međusobno kao članova njegova tijela.

Ipak, u svakoj maloj skupini Gospodinova naroda, u svakoj maloj *Ekklesiji* ili Kristovom tijelu, kao što smo već istaknuli, Sveto Pismo ukazuje da bi to trebalo biti reda i da kao dio tog reda treba biti „starješina u svakoj Crkvi.” Dok svaki član *Ekklesije*, Novog Stvorenja, ima dovoljno zaređenje od Gospodara da mu dopusti bilo koji udio u vezi sa Spomen-večerom, ali Crkva, birajući starješine, ukazuje da bi oni trebali biti predstavnici cijele *Ekklesije* u vezi s takvim stvarima. Stoga dužnost uređenja i služenja na ovom Spomen obilježavanju prenijet će se na njih kao služba za koju su već odabrani od strane Crkve.

Izjava našeg Gospodina, „Jer gdje su dvoje ili troje okupljeni u moje ime, ondje sam ja među njima”—pokazuje nam uvjerljivo da, gdje god je to moguće, ovo spomen obilježavanje treba slaviti u društvu sa su-članovima tijela. Povezani blagoslov bio je namijenjen privlačenju članova jedni drugima, ne samo u ovom godišnjem okupljanju, nego kad god je to moguće. Gdje god se čak dva ili tri mogu sastati kako bi zatražili ovo obećanje, jer je nemoguće ili nezgodno sastati se s većom grupom, oni su privilegirani slaviti kao Crkva, kao *Ekklesija*, cjelovito; i čak i tamo gdje pojedinac može biti u takvim okolnostima da on nikako se ne može susresti s drugima, predlažemo da njegova vjera izađe s dovoljno snage Gospodinu da zatraži obećanje—smatrajući Gospodina i njega za dvoje. Mi savjetujemo da se takvoj neizbježnoj izolaciji ne smije dopustiti

ometati bilo koga od godišnjeg slavlja velike žrtve za grijeh i naše sudjelovanje u njoj s našim Gospodinom; da si usamljeni pojedinac nabavi kruh—(beskvasni kruh, ako se može dobiti— kao što je soda biskvit ili vodeni kreker) i plod vinove loze (sok od grožđica ili sok od grožđa ili vino*) i da slavi u zajedništvu duha s Gospodinom i sa članovima tijela, od kojih je zbog okolnosti razdvojen.

Kako Služba Treba Izgledati

Budući da Gospodin nije propisao nikakvo pravilo ili redosljed služenja, nije ni za nas da to činimo—ipak bez neprimjerenosti vjerujemo da možemo predložiti ono što nam se preporučuje kao umjerena, razumna, uredna proslava ovog Spomen obilježavanja. Mi to radimo, ne s namjerom donošenja pravila ili zakona, nego u pogledu pomaganja s umjerenim pogledom na stvar nekima koji su bili korišteni da razrade službu i drugima koji nisu bili navikli ni na što takvo. Ovo što ćemo izraziti, onda, smatrajte samo u svjetlu sugestije, predmetom takve izmjene itd., već što se može učiniti korisnim. To je kako slijedi:

(1) Otvaranje službe s jednom ili više himni, koje su odgovarajuće prigodi—svečanog duha i koje usmjeravaju misli u smjeru Spomen obilježavanja.

(2) Molitva za božanski blagoslov okupljanja, a posebno na one koji će sudjelovati, prisjećajući se također su-članova istog tijela, nama poznate i nepoznate, u cijelom svijetu, a posebno takve koji slave ovaj Spomen obilježavanje na njegovu obljetnicu.

---

* Koliko smo uspjeli prosuditi, Gospodin je koristio fermentirano vino kad je ustanovio ovo Spomen obilježavanje. Ipak, s obzirom na to da nije specificirao vino, već jednostavno „plod vinove loze”, a s obzirom na činjenicu da je alkoholna navika u naše vrijeme dobila tako veliku i tako zlu moć, mi vjerujemo da imamo Gospodinovo odobrenje za upotrebu nefermentiranog soka od grožđa, ili soka od grožđica, u koji, ako je prikladno, se može dodati nekoliko kapi fermentiranog vina, kako bi se zadovoljila savjest svakoga tko bi mogao biti sklon smatrati da bi bila potrebna poslušnost Gospodinovom primjeru upotrebom *fermentiranog* vina. Na ovaj način neće biti opasnosti za bilo koga od Gospodinove braće, čak i najslabije u tijelu.

(3) Starješina koji vrši službu mogao bi pročitati izvještaj o izvornoj ustanovi Spomen Večere iz Svetog pisma.

(4) Tada bi on ili drugi starješina mogao predstaviti izvještaj o stvari, tip i antitip, bilo da se govori improvizirano ili s jednakom primjerenošću, ako se želi, čitajući neko takvo objašnjenje cijele stvari kao što je, na primjer, gore navedena disertacija.

(5) Skretanjem pažnje na činjenicu da je naš Gospodin blagoslovio kruh prije nego što ga je slomio, voditelj bi sada mogao pozvati nekog kompetentnog brata da zatraži blagoslov za kruh, ili—ako nitko nije prisutan, osim njega samog kao kompetentnog—trebao bi zazvati božanski blagoslov na kruh i na one koji bi sudjelovali u tome, da im oči razumijevanja mogu biti široko otvoreno za uvažavanje ili razumijevanje dubina značenja koje je pravilno vezano za to i da bi svi koji sudjeluju mogli imati blagoslovljenu zajednicu s Gospodinom u korištenju ovog simbola njegova tijela i da obnove vlastito posvećenje da budu slomljeni s njim.

(6) Jedan od krepera ili komada beskvasnog kruha tada bi mogao biti razlomljen, koristeći Gospodinove riječi: „Ovo je moje tijelo, slomljeno za vas; uzmite, jedite „; i tanjur bi mogao biti poslužen od jednog od braće ili od brata koji vodi; ili, ako je skupština bila velika, broj tanjura kruha mogli bi istovremeno poslužiti dva, četiri, šest ili bilo koji potreban broj posvećene braće.

(7) Tijekom prolaska simbola dobro bi bilo održavati tišinu, osim kratkih primjedbi, glede značenja kruha i kako se mi hranimo s Gospodinom, možda ne bi bilo neprikladno—iako općenito bi bilo dobro da se i ovo pitanje pokrije od strane voditelja ili nekog drugog govornika kada objašnjava značenje proslave općenito, prije posluživanja, da pričešćivanje sudionika ne bude ometano.

(8) Blagoslov bi se tada trebao zatražiti za čašu, baš kao što čitamo da je naš Gospodin „uzeo čašu i blagoslovio je” i dao njegovim učenicima. Za to bi mogao biti pozvan neki brat da uputi molitvu zahvalnosti i molbu za Gospodinov blagoslov onih koji sudjeluju, i to bi trebalo slično poslužiti u tišini.

(9) Služba koja je time okončana, savjetujemo da se do kraja slijedi pravac postupanja Gospodina i Apostola—da se himna pjeva na kraju i skupština bude otpuštena—bez ikakve zaključne molitve. Savjetujemo da se ovom prilikom uobičajeni pozdravi, upiti za zdravlje, itd., trebaju izbjeći i da svaki ode svojoj kući izbjegavajući, koliko je to moguće, sve što bi moglo poremetiti njegovo razmišljanje i zajedništvo, i nastaviti to zajedništvo, koliko je god moguće ne samo te noći, već tijekom sljedećeg dana, imajući na umu Gospodinova iskustva u Getsemaniju i potrebu za suosjećanjem i pomoć i činjenicu da svaki član njegova tijela može imati Getsemanske prilike i trebati utjehu i pomoć su-učenika.

O Gospodaru je napisano: „Od ljudi nije bilo nikoga s njim”—nitko sposoban suosjećati s njim u njegovom vlastitom času kušnje. Kod nas je drugačije. Imamo su-članove tijela, slično krštene u smrt, koji su se slično obvezali da će biti „slomljeni” kao članovi jednog kruha, i bili prihvaćeni i pomazani istim Duhom svetim. I dok se toga sjećamo, nastojmo tim još iskrenije biti od koristi su-članovima tijela, imajući na umu da je ono što je učinjeno najmanjem članu tijela učinjeno Glavi i da on to cijeni. Možemo se primjereno sjetiti istodobno primjera Petra—njegove iskrene impulzivnosti, kao Gospodnjeg sluge, i ipak njegove slabosti u trenutku kušnje i njegove potrebe za Gospodnjom pomoći i molitvom. „Ali ja sam molio za tebe da tvoja vjera ne klone.” Sjetiti se toga, može nam biti posebna pomoć, kao što je to nesumnjivo bilo naknadno Apostolu Petru. To će nam utoliko više omogućiti da od Gospodina tražimo „milost za pomoć u svakom trenutku potrebe.”

Bit će dobro u isto vrijeme da se sjetimo Jude, i da je njegov pad proizašao iz sebičnosti—ambicije, pohlepe; i dok se prisjećamo kako je kroz ova vrata sebičnosti Sotona sve više i više ulazio u njega, to nam može pomoći da budemo na oprezu

da ne bismo i mi na takav način upali u zamku Protivnika; da se i mi ne bismo, ni pod kakvim okolnostima, odrekli Gospodina koji nas je kupio; da ne bismo nikada ni u kojem smislu riječi izdali Gospodina ili njegovu braću ili njegovu Istinu. Kroz dan koji slijedi imajmo u sjećanju iskustva našeg dragog Otkupitelja; ne samo da tako možemo ući mnogo intenzivnije u suosjećanje s njim, nego da osim toga možda ne bismo čudno mislili o vatrenim kušnjama kojima može biti dopušteno da nas napadnu kao njegove sljedbenike, nego da ga možemo slijediti do kraja i zauvijek sačuvati u sjećanju njegove umiruće riječi: „Gotovo je” i shvatiti da je to značilo dovršetak njegova prinosa za grijeh u našu korist, tako da kroz njegove udarce mi možemo smatrati sebe ozdravljenima i kako bismo mogli shvatiti da uvijek živi zauzima se za nas i pruža nam pomoć svaki put kada treba.

Uskrs—Pasha

Riječ „Uskrs” javlja se jednom u Svetom pismu (Djela 12:4), i tu je pogrešan prijevod; to bi trebalo prevesti „Pasha.” Ime Uskrs usvojeno je od pogana. Saksonskog je podrijetla, i označava božicu Saksonaca, ili bolje reći Istoka, Aštartu, čiji se festival slavio u proljeće svake godine, oko vremena Pashe. Usvajanje ovog imena i njegova primjena na razdoblje proslave Gospodinove smrti i uskrsnuća i uzašašća, sve do dolaska Pentekostnog blagoslova, bio je očito pokušaj da se Kršćanskim institucijama prepusti lakše zamijeniti one poganstva. Kao i većina tih ustupaka, potječe negdje otprilike iz trećeg stoljeća. Ovo pogansko podrijetlo imena Uskrs ne treba učiniti nikakve posebne razlike u našem umu, jer ga mi više ne koristimo za proslavu božice Istoka. Među Protestantima ime je definitivno vezano za jedan dan umjesto za razdoblje, kao u staro vrijeme, i kao što ga još uvijek koriste Katolici. Taj jedan dan zove se Uskrsna Nedjelja. Bilo koji

spomen na Gospodinovo uskrsnuće uvijek će biti dragocjeno njegovom narodu, ali onima koji to s pravom cijene, svaka nedjelja je uskrsna nedjelja, jer je svaka Nedjelja Spomen na uskrsnuće našega Gospodina iz mrtvih.

Razlog za uvođenje te teme ovdje je konkretno kako bi skrenuli pozornost na širi pogled na pojam Uskrs, kojeg održavaju Katolici, a koji uključuje Veliki Petak isto tako kao i Uskrsnu Nedjelju, a koristi se samo kao sinonim za sezonu Pashe. Uvođenje Mise i njezinu često održavanje, moglo se očekivati da će u potpunosti poništiti godišnju proslavu smrti našega Gospodina na njegovu obljetnicu; ali nije tako. Izvorni običaj rane Crkve, da slavi veliku središnju činjenicu, i temelj njenog postojanja, nastavio se, iako je proslava večere u odgovarajuće vrijeme prestala, zamijenjena brojnim Misnim žrtvama—a time i ovaj je poseban spomen izgubio svoje značenje.

Stoljećima je bio običaj računati datum raspeća našeg Gospodina prema Židovskom kalendaru, kao što smo to već objasnili; ali naknadno, sa željom da se što više oslobode Židovskih institucija, uvedena je promjena metode brojanja datuma smrti Krista, naše Pashe. „Ekumensko Vijeće „iz Niceje je odredilo da se od tada Uskrs treba slaviti u Petak nakon prvog punog mjeseca nakon Proljetne ravnodnevnicе. Ovo nije samo učvrstilo proslavu Gospodinove smrti univerzalno u Petak, nazvan „Veliki Petak,“ nego je dodatno osiguralo da je proslava vrlo rijetko doista bila u potpunosti u skladu sa Židovskom proslavom Pashe. Razlika u metodi brojanja, imajmo na umu, jest da su Židovi tada čekali i još uvijek čekaju do Proljetne ravnodnevnicе, i započinju svoj mjesec s prvim mladim mjesecom nakon toga, i održavaju Pashu pri punom mjesecu ili 14. dana. Ova promjena povremeno pravi razliku od gotovo mjesec dana između dvije metode brojanja.

Nije na nama da kažemo koja je metoda superiorna, ali mi dajemo prednost onome što su Gospodin i apostoli prakticirali—ne s podređenošću koja bi učinila da smatramo da smo počinili zločin ako smo pogriješili u računanju i slavili na pogrešan datum, nego ipak sa zadovoljstvom što smo nastojali slijediti što je bliže moguće božansku instituciju, obrazac. Netko bi možda mogao predložiti da bi još bolje bilo da ustanovimo datum prema našem modernom kalendaru—recimo 15. travnja ili 1. travnja, ili neki drugi datum—i sva računanja, itd., bila bi shodno tome nepotrebna. Mi odgovaramo, da je Gospodin očito imao razloga za urediti Židovski kalendar na način kako je to učinio, i mi više volimo u ovom pitanju da i dalje prepoznamo njegovu instituciju.

U određenom smislu mi vidimo da je sunce simbol duhovnog Božjeg Kraljevstva, mjesec je simbol Saveza Zakona i naroda koji je bio pod tim Savezom Zakona. Stoga je postojala posebna prikladnost u tome što su oni razapeli našeg Gospodina točno kad je bio pun mjesec, i to sa Božjom predodređenošću vremena, tako da ga nisu mogli uzeti ranije, premda su to željeli, jer „njegov čas još nije bio došao.” (Ivan 7:30; 8:20) Njegovo raspeće na *puni* mjesec, i činjenica da je mjesec odmah postao uštap, upućuje na pouku da je tamo Izrael navukao na sebe kao naciju božansko odbijanje ili odbacivanje na neko vrijeme, simbolizirano sa uštapom, koji je predstavljao njihov nacionalni pad.

* * *

Ovdje dodajemo neke važne izvatke iz priznatih autoriteta, potkrepljujući prethodno spomenuto, kako slijedi:

Iz Enciklopedije McClintock i Strong

„USKRS, tj. PASHA—Uskrs je riječ saksonskog podrijetla, i označava boginju Saksonaca, odnosno Istoka, Aštartu, u čiju se čast prinose žrtve svake godine o Pashalnom dobu godine

(Proljeće), ime je započelo biti pridruženo udruživanjem ideja sa Kršćanski blagdanom uskrsnuća, koje se dogodilo u vrijeme Pashe: otuda kažemo Uskrs, Uskrsna Nedjelja, ali veoma neispravno, jer se to nipošto ne odnosi na festival koji je tada bio držan u čast božici drevnih Saksonaca. Stoga je korištena sadašnja Njemačka riječ, Ostern, za Uskrs, a odnosi se na istu božicu, Ašartu ili Osteru. Pojava ove riječi u Ovlaštenoj Verziji (Djela 12:4)—'Namjeravajući ga poslije Ašartinog izvesti pred narod'—uglavnom je uočljiv kao primjer nedostatka dosljednosti u prevoditelja...U posljednjoj reviziji 'Pasha' je zamijenjena u svim odlomcima osim ovog...

„Maloazijske crkve proslavljale su smrt Gospodinovu na dan koji odgovara 14-om u mjesecu Nisanu, na koji dan, prema mišljenju cijele drevne Crkve, se je dogodilo raspeće. Zapadnjačke Crkve (Rim) su, s druge strane, bile mišljenja da se raspeće treba svake godine obilježavati na određeni *dan u tjednu* u kojem se dogodio, tj. Petak...Zapadne crkve su na Kristov smrtni dan gledale kao na dan žalosti i nisu prekinuli vrijeme posta sve do dana uskrsnuća. Crkve u Maloj Aziji, s druge strane, gledale su na smrt Krista u cijelosti kao za otkupljenje čovječanstva, i prekidale su dan posta u času Kristove smrti, tri sata popodne i odmah nakon toga slavili agape i Gospodnju Večeru. Obje strane (pravoslavna Istočna i Zapadna crkva) čvrsto su se držale imena PASHA (Pasha), pod kojim su ponekad razumjeli posebne blagdanske dane ovog tjedna, a ponekad i cijeli tjedan obilježavajući Pashu.

„Prvi ozbiljni spor između stranaka unutar stare Crkve izbio je oko 196. godine, kada je Rimski biskup Viktor izdao okružnicu vodećim biskupima Crkve, tražeći od njih da održavaju sinode u svojim raznim provincijama, te uvedu zapadnu praksu (praksa proslave u Petak i Nedjelju, umjesto na

točan dan, 14. i 16. Nisan). Neki su se pridržavali zahtjeva, ali sinoda koju je održao biskup Polikrat iz Efeza, odlučno je odbio i odobrio je pismo Biskupa Polikrata, koji je u obrani Azijske prakse uputio Viktora na autoritet apostola Filipa i Ivana, Polikarpa i sedam njegovih rođaka koji su prije njega bili biskupi u Efezu...

„Do sada se je spor između Azijskih i Zapadnih (Rimskih) crkava odnosio samo na dvije točke, naime, (1) da li je dan u tjednu ili dan u mjesecu u kojem se dogodila Kristova smrt trebalo obilježavati; (2) treba li prekinuti post. Sad se pojavila treća točka spora, što se tiče vremena kad se zaista dogodio 14. dan Nisana. Mnogi od Crkvenih Otaca mišljenja su da, prema izvornom izračunu Židova do vremena razaranja Jeruzalema, 14. Nisan je uvijek bio nakon proljetne ravnodnevnicе i da je to bilo samo posljedica pogrešne procjene kasnijih Židova da je 14. Nisan povremeno padao prije ravnodnevnicе. Oni su stoga inzistirali da 14. Nisana koji za obje stranke unutar Crkve određuje vrijeme Uskrsa, treba uvijek biti nakon ravnodnevnicе.

„Kako je godina Židova mjesečeva godina, i 14. Nisan je uvijek dan *punog mjeseca*, Kršćani koji su usvojili gornji astronomski pogled, kad god je 14. Nisan padao prije nego što će ravnodnevnicа slaviti su Kristovu smrt mjesec dana kasnije od Židovske Pashe. Kako se Kršćani sada više nisu mogli oslanjati na Židovski kalendar oni su napravili sami izračune vremena Uskrsa. Ovi izračuni su se često razlikovali, dijelom iz već navedenih razloga, a dijelom i zbog datuma ravnodnevnicе za kojeg su neki utvrdili da je 18. Ožujka, a drugi na 19., drugi 21. Ožujka. Vijeće u Arlesu 314. nastojalo je uspostaviti jednoobraznost, ali njegovi dekreti čini se da nisu imali velikog učinka. Tema je bila, dakle, opet raspravljana i po njoj se djelovalo od strane Vijeća u Niceji, koje je odredilo da Uskrs treba biti slavljen u cijeloj Crkvi nakon

ravnodnevnice na Petak nakon 14. Nisana. Također je bilo osigurano da Aleksandrijska crkva, kao istaknuta u astronomskoj znanosti, treba godišnje obavještavati Crkvu u Rimu na koji dan Kalende treba slaviti Uskrsne Ide, a Rimaska crkva trebala bi o tome obavijestiti sve Crkve svijeta. Ali čak i ovi dekreti Vijeća u Niceji nisu zaustavili sve razlike, i to je bilo sačuvano za izračun Dionizija Egziusa da postupno uvede ujednačenu praksu u staru Crkvu. Neke zemlje, poput Velike Britanije, nisu napustile njihovu drevnu praksu sve do nakon dugog otpora. U vrijeme Karla Velikog izgleda da je bila uspostavljena *ujednačenost* [u držanju Petka i zanemarujući Židovsko računanje punog mjeseca], a [nakon toga] *nijedan trag nije se mogao naći* [držanja] *Quarto decimani* (*proslave prema stvarnom danu—14. Nisanu, puni mjesec nakon proljetne ravnodnevnice*)....

„Revizija kalendara pape Grgura XIII. u cijelosti je zadržalo Dionizijsko doba; ali određuje točnije Uskršnji puni mjesec i pravi pažljivu pripremu za izbjegavanje bilo kakvog budućeg odstupanja kalendara od astronomskog vremena. Međutim, prema tim detaljnim izračunima, Uskrs Kršćana se ponekad, suprotno dekretima Nicejskog vijeća, podudara sa Židovskom Pashom.”

Isti autoritet kaže glede riječi:

PASHA—Bio je to reprezentativni blagdan godine, i u ovom jedinstvenom položaju stajao je u određenom odnosu prema obrezivanju kao drugom sakramentu Hebrejske Crkve. (Izlazak 12:44) To možemo vidjeti u onome što se dogodilo u Gilgalu, kada je Jošua, razmatrajući božanski savez, slavio Pashu neposredno nakon obrezivanja naroda. Ali priroda odnosa u kojem su ova dva obreda međusobno stajala nisu postala potpuno razvijena sve dok nisu bili ispunjeni njihovi antitipovi i *Gospodinova Večera zauzela svoje mjesto* kao sakramentalni blagdan izabranog naroda Božjeg.”